

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Освітньо-наукова програма «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Назва дисципліни	Національна бібліографія, довідково-бібліографічні системи
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Кількість ЄКТС кредитів	3 кредити
Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	Лекції – 24 год. Модульний контроль – 6 год. Самостійна робота – 60 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Графік (терміни) вивчення дисципліни	3 курс, 5 семестр
Програмні компетентності	Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню Загальних компетентностей (ЗК): ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7. Комплексно використовувати інформаційні та комунікаційні технології, системний підхід під час проведення наукових досліджень. ЗК8. Критично сприймати та аналізувати думки та ідеї інших дослідників, шукати власні шляхи розв'язання проблеми, рецензувати наукові публікації та автореферати, здійснювати критичний аналіз

	<p>власних матеріалів.</p> <p>ЗК9. Вміння генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність), співвідносити їх із практикою та реальними механізмами впровадження.</p> <p>Спеціальних (фахових предметних) компетентностей (СК):</p> <p>СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, що створюють нові знання в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані в профільних фахових наукових виданнях.</p> <p>СК2. Здатність застосувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p> <p>СК3. Здатність розвивати категорійно-поняттєвий та аналітично-дослідницький апарат, виявляти й обґрунтовувати нові закономірності в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p> <p>СК5. Здатність проєктувати, моделювати і розробляти нові засоби та технології із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичного опрацювання, акумуляції, зберігання й організації використання документованої інформації.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій для проведення досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p> <p>СК10. Здатність розв'язувати широке коло проблем та завдань, шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів.</p> <p>СК12. Вміти розробляти теоретичні й методологічні основи ефективного функціонування інформаційної, бібліотечної та архівної галузей в Україні, використовувати сучасні інформаційні технології для моделювання та прогнозування розвитку соціально-комунікаційних процесів та інформаційних систем.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН1. Створювати передові концептуальні та методологічні знання, планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, реалізовувати інновації з інформаційної, бібліотечної та архівної справи і на межі галузей знань, а також формувати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні сучасних світових досягнень з відповідного напрямку.</p> <p>ПРН3. Вільно презентувати й обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми інформаційної, бібліотечної та архівної справи державною й іноземною мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у фахових наукових виданнях.</p> <p>ПРН4. Розробляти та досліджувати моделі інформаційних та документних систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p> <p>ПРН5. Планувати і виконувати емпіричні та теоретичні дослідження з інформаційної, бібліотечної та архівної справи й дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних</p>

інструментів та методик.

ПРН6. Розробляти і реалізовувати проєкти із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичного опрацювання, акумуляції, зберігання та організації використання документованої інформації.

ПРН7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, опрацювання та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, технології роботи з відкритими даними, базами даних та інформаційних систем.

ПРН8. Розробляти та реалізовувати проєкти, включаючи власні дослідження, що дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику щодо розв'язання значущих проблем в інформаційній, бібліотечній та архівній справі з дотриманням норм академічної та професійної етики і врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.

ПРН11. *Знання загальнонаукових* принципів, методології та методів, вміння застосовувати сучасні філософські знання у процесі виконання власного наукового дослідження. *Знання* стандартів якості, критеріїв оцінки якості, форм і методів оцінки результатів освітньої та наукової діяльності.

ПРН13. *Розуміння теорії і* методології бібліотечної, інформаційної та архівної справи, *вміння та навички* використовувати методи наукових досліджень у науковій діяльності.

ПРН14. *Вміння та навички* відслідковувати сучасні досягнення у бібліотечній та архівній науці й практиці, працювати з різними джерелами, розшукувати, опрацьовувати, аналізувати та систематизувати отриману інформацію (архівні джерела, наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).

ПРН16. *Знання, розуміння, вміння та навички* використання правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку.

ПРН18. *Вміння та навички* генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення.

ПРН19. *Знання, вміння та навички* розробляти та реалізовувати наукові проєкти і програми в інформаційній, бібліотечній та архівній галузях.

ПРН21. *Вміння та навички* організовувати творчу діяльність, роботу над науковими статтями, доповідями та тезами. *Вміння та навички* виконувати належні, оригінальні й придатні для опублікування дослідження в інформаційній та бібліотечній діяльності та суміжних науках. *Вміння та навички* організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленим вимогам.

ПРН22. *Знання та розуміння* генезису розвитку наукової думки. *Вміння та навички* використовувати статистичні методи аналізу для встановлення тенденцій та динамічних інформаційних та

	<p>бібліотечних процесів.</p> <p>ПРН24. <i>Вміння та навички</i> формулювати мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження. <i>Вміння та навички</i> формувати структуру дисертаційного дослідження та рубрикацію його змістовного наповнення, а також представляти власні результати на розгляд колег.</p>
Анотація (зміст) дисципліни	<p>Дисципліна «Національна бібліографія, довідково-бібліографічні системи» формує знання про сутність національної бібліографії, її створення та поширення, головних виробників державної наукової бібліографії в Україні, інформаційно-пошукові ресурси і системи. Розвиває навички професійного інформаційного пошуку, вміння аналізувати інформацію, застосовувати інструменти бібліографічного пошуку у наукових дослідженнях.</p> <p>Змістовий модуль 1. Основи теорії національної бібліографії</p> <p>1.1. Предмет, мета і завдання вивчення дисципліни «Національна бібліографія, довідково-бібліографічні системи».</p> <p>1.2. Розвиток національної бібліографії у світі.</p> <p>Змістовий модуль 2. Історія української бібліографії</p> <p>2.1. Основні етапи розвитку української бібліографії.</p> <p>2.2. Український бібліографічний репертуар.</p> <p>2.3. Основні напрями розвитку бібліографії в Україні на сучасному етапі.</p> <p>Змістовий модуль 3. Бібліографічна евристика</p> <p>3.1. Інформаційно-пошукові системи, пошук наукової інформації.</p> <p>3.2. Довідково-бібліографічна діяльність.</p> <p>3.3. Стандарти оформлення бібліографічної інформації.</p>
Система оцінювання	<p>Форми контролю:</p> <p>1. Оцінювання роботи під час лекцій – 24 бали (від 0 до 2 балів за кожну лекцію).</p> <p>2. Самостійна робота – 64 балів (від 0 до 8 балів за кожну самостійну).</p> <p>3. Залік – 12 балів.</p> <p>Шкала оцінювання:</p> <p>За національною диференційованою шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».</p> <p>За шкалою ECTS: A 90-100, B 82-89, C 74-81, D 64-73, E 60-63, FX 35-59, F 1-34.</p>
Якість освітнього процесу	<p>Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.</p>
Сторінка курсу на платформі Zoom	<p>https://us04web.zoom.us/j/73067212912?pwd=4GpaftzC9ZFMnpW5LLVh79U2whJwQM.1</p>
Література	<p>Публікації науково-педагогічного працівника за темою дисципліни:</p> <p>1. Цифрові бібліотечно-інформаційні ресурси у розбудові наукового сегменту національного інформаційного простору : монографія / колектив авторів ; відповід. ред. : К. В. Лобузін ;</p>

НАН України, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2021. – 420 с. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004171>

2. Цифрові бібліотечні ресурси та сервіси підтримки наукових досліджень: сучасні підходи та роль у науковій комунікації : аналітична записка / Лобузін К. В., Дубровіна Л. А., Гарагуля С. С., Горовий В. М., Коновал Л. В., Лобузін І. В., Горєва В. В., Кіраль С. С., Ковальчук Г. І., Костенко Л. Й., Попик В. І., Яременко Л. М. ; відп. ред. Л. А. Дубровіна. – Київ: НБУВ, 2020. – 60 с. – URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003844>

Основна:

1. Добко Т. В. Довідково-бібліографічна діяльність наукових бібліотек Нац. академії наук України : становлення та розвиток (XX ст. – перше десятиліття XXI ст.) / Т. В. Добко ; НАН України ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2013. – 374 с.
2. Добко Т. В. Національна бібліографія України: здобутки, проблеми, перспективи [Електронний ресурс] / Т. В. Добко, Л. О. Пономаренко // Науково-педагогічні студії. – 2020. – Вип. 4. – С. 110–124. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/naupedct_2020_4_13
3. Дубровіна Л. А. Бібліотечна справа в Україні в XX столітті : монографія / Л. А. Дубровіна, О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2009. – 530 с.
4. Дубровіна Л. А. До витоків концепції інформаційних ресурсів українці: міжвідомчі проекти та державні програми в галузі архівознавства, археографії та бібліографії в 90-х роках XX ст. / Л. А. Дубровіна // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унікальних арх. та бібл. фондів.– 2017. – Вип. 21. – С. 213–232/
5. Збанацька О. М. Комунікаційні засади документної евристики : [монографія] / М-во культури України, Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв, Нац. б-ка ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2018. 378 с.
6. Ковальчук Г. Державний реєстр книжкових пам'яток України і український бібліографічний репертуар: питання співвідношення / Галина Ковальчук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2006. – Вип. 16. – С. 306–314.
7. Лиханова І. Г. Створення Українського бібліографічного репертуару / І. Г. Лиханова // Київ. старовина. – 2005. – № 1. – С. 128–146.
8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: розвиток національної бібліографії, біографічних досліджень та науково-бібліографічної діяльності (2002–2019) : [колект. монографія] / В. І. Попик, Т. В. Добко,

	<p>С. С. Кіраль [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : НБУВ, 2019. – 251 с.</p> <p>9. Прокопенко Л. С. Стан національних бібліографій світу на межі тисячоліть (за матеріалами дослідження Бібліографічної секції ІФЛА) / Л.С. Прокопенко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – №9. – С. 16–21.</p> <p>10. Швецова-Водка Г. М. Бібліографічні ресурси України: загальна характеристика : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, 2000. – 205 с.</p>
<p>Матеріально-технічне, лабораторне, програмне забезпечення дисципліни</p>	<p>Ноутбук, комп'ютер</p>
<p>Кафедра</p>	<p>Відділ технологій електронного науково-інформаційного обслуговування Інституту інформаційних технологій (зал електронних ресурсів, к. 301) (044) 524-11-19 http://www.nbu.gov.ua/node/112 Email: service@nbuv.gov.ua</p>
<p>Викладач</p>	<div data-bbox="454 1064 699 1355" data-label="Image"> </div> <p>Коновал Людмила Володимирівна - кандидат наук з соціальних комунікацій, завідувач відділу технологій електронного науково-інформаційного обслуговування E-mail: konoval@nbuv.gov.ua http://irbis-nbu.gov.ua/everlib/person/600418</p>